

מסורת הש"ס

- (א) [זכחים סה.]: (ב) זכחים
 1. מנחת פג. (ג) יומא
 2. (ד) יומא. (ה) יומא.
 3. (ו) יומא. (ז) זכחים כד:
 4. מנחת. (ח) יומא. (ט) יומא.
 10. יומא. (יא) יומא. (יב) יומא.
 13. יומא. (יד) יומא. (טו) יומא.
 16. יומא. (יז) יומא. (יח) יומא.
 19. יומא. (כ) יומא. (כא) יומא.
 22. יומא. (כב) יומא. (כג) יומא.
 25. יומא. (כד) יומא. (כה) יומא.
 28. יומא. (כו) יומא. (כז) יומא.
 31. יומא. (כח) יומא. (כט) יומא.
 34. יומא. (ל) יומא. (לא) יומא.
 37. יומא. (לב) יומא. (לג) יומא.
 40. יומא. (לד) יומא. (לה) יומא.
 43. יומא. (לו) יומא. (לז) יומא.
 46. יומא. (לח) יומא. (לט) יומא.
 49. יומא. (לך) יומא. (לך) יומא.
 52. יומא. (לכ) יומא. (לכ) יומא.
 55. יומא. (לד) יומא. (לד) יומא.
 58. יומא. (לה) יומא. (לה) יומא.
 61. יומא. (לו) יומא. (לו) יומא.
 64. יומא. (לז) יומא. (לז) יומא.
 67. יומא. (לח) יומא. (לח) יומא.
 70. יומא. (לט) יומא. (לט) יומא.
 73. יומא. (לך) יומא. (לך) יומא.
 76. יומא. (לכ) יומא. (לכ) יומא.
 79. יומא. (לד) יומא. (לד) יומא.
 82. יומא. (לה) יומא. (לה) יומא.
 85. יומא. (לו) יומא. (לו) יומא.
 88. יומא. (לז) יומא. (לז) יומא.
 91. יומא. (לח) יומא. (לח) יומא.
 94. יומא. (לט) יומא. (לט) יומא.
 97. יומא. (לך) יומא. (לך) יומא.
 100. יומא. (לכ) יומא. (לכ) יומא.

תורה אור השלם

1. וְהָקִיר אֶת־הָאָדָם אֶת־פֶּרֶק הַחֲסִידָה אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֹּר עֲבָדָיו בְּעֵדֵי בִיתוֹ:
2. אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי בְּיוֹם צִוּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת־קֶרְבָּנֵיהֶם לַיהוָה בְּיָמֵי הַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית:

הנהגות הב"ח

- (א) ת"ח (בדק הקודם)
 ואינו וכו' וי"ל דמשמע
 להו דממני: (ג) בא"ד
 דמוהקריבו הוה נפקא:
 (ד) בא"ד דלדלמא רב
 הוה סבר כדכ"א דמוקרי
 פלוגתיהו קודם הוה
 אכל לפי ר"מ כ"ל ומוקרי
 ופליגי קודם הוה נמחק:
 (ה) בא"ד ואיכא רבנן
 דרבי דפליגי: (ו) תוב
 ד"ה ואיך וכו' משני
 דהתרווייהו כדי נסבא
 ואי בעית אימא כי
 הכא ונראה:

מוסף רש"י

- כדי נסבא. שאל לזרין
 (סוטה יט.) מדי דלא
 אלתרין לממניה וממניה
 כנדי (קדושין ה.) מדריב
 בר חנה נפקא.
 וקס"ד לו אכזב או כוונה
 ואין לך ככל שאל נאמר
 כן בהקדמתו (בבב"ב פח.)

רבינו גרשום

ות"ק וכו' מאחר דנפקא
 לן מומלק והקטיר. כלומר
 מאחר דנפקא לן הבלה
 בעולת העוף מומלק
 והקטיר מה הקטירה הראש
 בעצמו והנזק בעצמו
 אף מליקה וכו' כלומר
 והקטירו למה לי השתא
 דכתב והקטירו שדיו
 מובדל מחטאת העוף
 דרוש ביה נמי הא מה
 הקטרה הראש בעצמו
 והנזק בעצמו אף מליקה
 כו': ידו הימנית מדרבא
 בר בר חנה נפקא. כלומר
 ובחטאת בהמה חתיב בה
 כהונה: ואידך כהונה בעיא
 אצבע. כלומר אפי"ג דכתיב
 כהונה לא נימא די ימנית
 עד דכתב אצבע אבל
 אי כתב אצבע אפי"ג
 דלא כתב כהונה משמע
 די ימנית והכא בחטאת
 בהמה כהונה איכא אצבע
 ליכא: דלא לישתמיט
 קרא וליכתוב מן [בין]
 התורים או מן (בני היונה)
 וכו' כמה פעמים בתורה
 [כתיב] מן התורין או מן
 בני היונה לא לישתמיט
 קרא פעם א' וליכתוב
 מן בני התורים או מן
 היונה. אלא מדכתב מן
 התורים או מן בני היונה

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כב.

עין משפט
נר מצוה

קטב א מיי פ"ה מהל'
 עבודת יוה"כ
 הלי"ג:
 קם ב ג מיי פ"ג מהל'
 אסורי מנח הלכה
 כ':

שיטה מקובצת

אן דמיניה נפקא
 לן למליק עולת
 העוף דמצותו למעלה:
 2. ומהשתא דריש ביה נמי
 דמומלק והקטיר דלגמרי
 אחש מליקה להקטרה
 בין לענין: 3. פסולין
 בזה ובזה כדמפרש
 בגמ': 4. וכשמבדיל כ"ש
 שמתמצה כל היום ובשעת
 קרא: 5. לא אתא קרא
 דלא יבדיל כלל אבל
 אשעת מצוי בעי למימר
 קרא: 6. לא אתא קרא
 דמוהקריבו נפקא דחילוק
 גמרי בין דמוהקריבו הוה
 נפקא דחילוק: 7. אבל לעיל
 עד סוף הדבור. ג"כ שלא
 נמצא בס"י:

אוחז בראש ובגוף ומוזה. לאחר מליקה הוה האזהר כדכתיב בחטאת
 העוף גבי שמיעת קול (ויקרא ה) והוה מדם החטאת וגו': **מאי קאמר.**
 דהא אוחז בראש ובגוף משמע שזריך לאוחז שניהן בתוך כף ידו
 ולא סגי ליה לאוחז בראש או בגוף ומנא ליה הא בחטאת: **כשהוא**
אוחז בראש בגוף. שמוחזר הראש
 בגוף בשעת האזהר דהא כתיב [שם] ולא
 יבדיל: **אף כאן כו'.** דע"כ היקישא
 להכי אתא דהא מול עורף מג"ש
 נפקא ליה לקמן וכמשפט חטאת
 בהמה לא אמרינן דהא מעוף סליק:
והקרינו. דנעי הדלה במקצת:
והקרינו למה לי. לחלק דלא נימא
 כמשפט חטאת העוף בסממן אחד
 דהא אחש מליקה להקטרה: **ה"א**
כמשפט חטאת העוף. דסליק מיניה:
ואי משום ומלק והקטיר. והוא הוה
 מפיקין ליה לדרשא אחרינא דמיניה
 נפקא לן מליקת עולת העוף
 דלמעלה מחוט הסיקרא הוה בראש
 המזבח דאילו מליקת חטאת העוף
 למטה כדליפין לה דזכחים (דף סד):
 על קיר המזבח זה קיר החמון כו'
 בפרק קדשי קדשים וכיון דמיציע לן
 למילתא אחרינא לא אליס למעקר
 היקישא דכמשפט מההוא דסליק מיניה
 דאיכא למדרש היקישא דמליקה
 והקטרה לענין ראש המזבח והיקישא
 דכמשפט לענין אחיזת ראש וגוף:
השאל דכתיב והקרינו. על כרחך
 עקריה מיניה דחילוק לגמרי משמע
 ליה לתנא קמא דלא תיגמר מיניה
 כלל ואוקמינא אחטאת בהמה ומהשתא
 דריש מומלק והקטיר ללגמרי אחתק
 הקטרה למליקה צין לענין ראש של
 מזבח צין לענין הראש בעצמו והגוף
 בעצמו: **משלו ולא משל ציבור.**
 מתרומת הלשכה: **משלו ולא משל**
מעשר. דמאי אשך לו כתובים
 בפרשה ואפילו לרבי יהודה דלמרי

מעשר ממון הדיוט הוא להכי אתא אשך לו לממעט. וציוס וצידו הימנית
 נמי בפר יום הכפורים כתיב [ויקרא טז] כי ציוס הוא יכפר וכתיב ביה אכזב
 וכהונה והוא באכזבו אל פני וגו' [שם]: **מצינו לווחו נפקא.** למה ליה
 למילתא מחטאת בהמה הא ככולהו קרצנות כתיב ציוס לווחו להקריב
 דמשמע ציוס ולא בלילה וכל הקרצנות במשמע: **כל מקום שנאמר**
אכזב וכהונה. ומוקמינן בפי"ק דמנחות (דף יא) או אכזב או כהונה
 וגמר ממזרע עני דכתיב ביה [ויקרא יד] וטבל הכהן אכזבו הימנית ומיניה
 ילפינן לכל היכא דכתיב כהן או אכזב שתתא עבודה ציוס ובעולת
 נדבה כתיב כהן [שם א] והקריב הכהן: **ואידך.** הא דאוקמינן במנחות או
 אכזב או כהונה הני מילי לרצון אכל לרבי שמעון אוקמינא התם
 דכהונה בעיא אכזב דאפי"ג דכתיב כהונה אי לא כתיב זה אכזב
 לא גמרינן זה ימין ות"ק דלעיל כר"ס ספירא ליה: **וס"ק.** דלמך [כא].
 כמשפט חטאת בהמה: **ור"א ברי"ש.** דלמך [כא] כמשפט חטאת העוף
 ומפיק היקישא לאחית ראש וגוף: **מול עורף.** בעולה מנא ליה תרתי
 לא מלי גמרינן מיניה דאי מנערכא לן היקישא למול עורף תו לא ילפת
 מיניה אחית ראש וגוף דחילוקא דוהקריבו לגמרי ממעט להבדלה
 בעולה מדין חטאת דהכי משמע חלק הכתוב בעולה ממליקת חטאת
 והטענה הבדלה וכל שישנו בשחיטה ישנו בבדלה: **גמרי מליקה**
ממליקה. כמה מצינו מה מליקה האמורה בחטאת פירש לך זה הכתוב
 מול עורף אף כל מליקה אינה אלא ממול עורף: **בתנאי' צבורין.**
 לשון משנה: ה"ג במתניתין **סחלם הליזו שזו ושזו פסול.**
 סחלם הליזו שמתחילין להביא נוזה יפה כהונה סביב לזאזר
 פסולין בזה וזה ע"כ מפרש בגמרא [ע"ז] דבבני יונה פסולין משום
 גודלן ובתורין מפני קוטן דילאזו מכלל קטנים ולכלל גדולים
 לא בזה: **גמ'.** (א) **סורין גדולים ולא קטנים.** אמוריס דקרא קין:
גדולים לא קטנים. לקמייה [שם] מפרש מאי משמע: **שיכול והלא דין**
הוא. אי לא דכתיב תורים הוה ילפינן מדינא דקטנים כשרים:

והלא דין הוא משמע דללא האי קרא היה לו לומר כן: **שיכול**
 קטנים מקל וחומר ואם תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה ידעין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירושו שיכול
 אי לא דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
 משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה ידעין אלא דינחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
 מלי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי צין תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
 כתוב בהדיא בני יונה ובני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה:

ואפילו קודם האזהר פליגי ואת"ל לרז חסדא ולרצא ואזי אמאי מוקמי
 מתניתין דלא כר"א ב"ר שמעון הא לכאורה מתניתין קודם האזהר
 איירי דומיא דרישא דקתני חטאת העוף כ"ל הוה עושה מולק ראשו
 ממול ערפו ואינו מצדיל ומוזה כו' וי"ל דמשמע (א) ליה דמתניתין
 פוסל בכל ענין אפילו לאחר האזהר
 משום דקא"ר אלעזר ב"ר שמעון
 שמעתי שמצדילין ומשמע דקאי
 דמתניתין וצא לחלוק עליה ור"ת פירש
 דהא דקאמר רבי שמעון צן אליקים
 מאי לא יבדיל דקרא אינו צריך להבדיל
 היינו בשעת מלי דלדס הוא צריך
 וכשמצדיל כל שכן וזשמוציא דס
 ובשעת האזהר דוקא קאמר קרא לא
 יבדיל כלל אבל אשעת מינוי קאמר
 קרא לא יבדיל אין צריך להבדיל
 וצנדיקין לקרא דליהו דחיק ומוקי
 אנפשיה ותריווייהו משמעתי מיניה
 דמדאפקיה צלשון לאו קדיש דבשעת
 האזהר לא יבדיל ולאסור אף בשעת
 מינוי אלא אתא קרא דמוהקריבו (א)
 נפקא דחילוק הכתוב צין חטאת העוף
 לעולת העוף ולכן י"ל דאתא קרא
 למימר נמי דבשעת מינוי אס ירצה
 לא יבדיל והא דקאמר לא שמיע להו
 דר"ש צן אליקים דמשמע שצא לחלוק
 על רב חסדא ורצא ואזי היינו
 משום דר"ש צן אליקים אין לחוש
 כשמצדיל אחר האזהר שושה מעשה
 עולה בחטאת דמנות חטאת נמי כך
 היא דקרא אין צריך להבדיל קאמר
 ואת"ל ולרז הונא דלמך משמיה דרב
 צמעילה בפרק חטאת העוף (דף טז):
 דמינוי חטאת העוף לא מעבד אמאי
 פסלי רבנן כשמצדיל אחר האזהר והא
 אין כאן מעשה עולה דמחשך צר
 בעלמא הוה כדפרישית לעיל ולמאי
 דפרישתי ינאח דלמא רב הונא סבר
 (א) כרצ"א דפי' קודם האזהר
 ופליגי קודם האזהר אכל לפירוש ר"ת

קשה דאפילו לרצ"א לא פליגי אלא לאחר האזהר וליכא למימר דלרצ"א
 דמתניתין דזכחים (דף טז): מינוי חטאת העוף מעבד דרב הונא
 סבר כר"א ברי צבי שמעון דהא מהדר הש"ס צמעילה לאוקמי כל סתמא
 דמתניתין כוותיה וי"ל דיעמיד מתניתין דקתני הבדיל פסול קודם
 האזהר ואפי' כר"א ברי צבי שמעון וסוגיא דזכחים דקאמר מתניתין
 דלא כרצ"א אמי כרז אלא בר אהבה דקאמר צמעילה דמס מילוי
 חטאת העוף מעבד ואיכא רבנן (א) דפליגי עליה דרצ"א אפילו
 לרז הונא דלמך קאמר שמעתי שמצדילין משמע דפליגי רבנן עליה
 וסברי דמינוי מעבד אכל סתם מתניתין דזכחים אמי ספיר כוותיה
 דפרישנו: **ו"ת"א** והקריבו. מה שפירש בקוטרס דאיפכא ליכא
 למימר דרבי ישמעאל אקרא דומלק והקטיר סמך אין נראה דמומלק
 והקטיר ליכא לאוכוחי מיניה דלא נימא איפכא דהא אינרצין לראשו
 של מזבח אלא מסבירא בעלמא אית ליה לרבי ישמעאל דלמול עורף
 אקשינהו מדע דלמ"ק ורבי אלעזר לא צעו קרא למול עורף אלא ילפינן
 כמה מצינו מליקה ממליקה: **ואידך** כהונה בעי אצבע. בסוף
 התורה (מנחות פג.) משני ידו הימנית כדי נסכה ובסוף דס חטאת
 (זכחים דף טז.) משני תרווייהו (א) כי הכא (א) ונראה דלמ"ד דבר הלמד
 בג"ש אינו חוזר ומלמד דהיקש צ"ל דכדי נסכה דאצבע (א) חטאת גופיה
 יליף בגזירה שוה ממזרע דהיינו ימין (א) בפי"ק דזכחים (דף יא) ובפי"ק
 דמנחות (דף יא.) ואם כן היכי מלי למילף עולת העוף מחטאת
 מהיקשא דכמשפט: **נמצא** כשר בתורין כו'. אצרייתא דהכא
 לא שייך למידק האי נמצא למעוטי מאי כדדייק לעיל (א) אממתין
 דנמצא כשר בשחיטה פסול צמעילה דהך צרייתא אממתין קיימא
 לפרושי דתורין גדולים כשרים כו' והדר מסיים נמצא כמו שאלמנה
 משמתי (א) אכל לעיל לא צריך למתני כלל נמצא דכבר אשמועינן
 רישא דשחיטה מן הוואר ומליקה מן העורף ואם שיה צוה וצוה פסול:
שיכול והלא דין הוא. צשום דוכתא ל"ג תרווייהו דשיכול
 משמע דאי לאו האי קרא לא הוה אמינא הכי אכל
 ומה בני יונה כו'. פירוש אי לאו קרא דתורים הייתי מכשיר אפילו
 קטנים מקל וחומר ואם תאמר ואי לא כתיב קרא דתורים לא הוה ידעין תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירושו שיכול
 אי לא דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
 משמע תורים צין גדולים צין קטנים ואפילו בלא קל וחומר הוה ידעין אלא דינחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
 מלי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה דאיכא למימר דקאי נמי צין תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
 כתוב בהדיא בני יונה ובני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים ת"ל תורים דמשמע גדולים דוקא כדמפרש לקמן דומיא דבני יונה: